

**Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
Кафедра Туризму та готельного господарства
Первинна профспілкова організація студентів
Профком студентів**

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції школярів,
студентів та молодих науковців «Стратегія розвитку міст: молодь і
майбутнє (інноваційний ліфт)»**

*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, 2019*

Внесено до Переліку наукових конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених Міністерства вищої освіти і науки України на 2019 рік пункт 68

**Стратегія розвитку міст: молодь і майбутнє (інноваційний ліфт) :
Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (квітень-
травень 2019 року). – Харків : Харківський національний університет
міського господарства імені О.Б. Бекетова, 2019 рік. – 413 с.**

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції розкриваються теоретико-методичні та практичні положення розвитку міст та територій. Конференція присвячена проблемам ефективного управління містами та територіями, урбанізації, енергоефективності, будівництва, транспорту, архітектури, економічного розвитку та розвитку систем життєзабезпечення та стратегічного управління.

Збірник розраховано на наукових працівників, аспірантів, студентів та усіх, хто цікавиться проблемами розвитку міст та територій.

Матеріали друкуються мовами оригіналу у авторській редакції. Повну відповідальність за зміст поданих матеріалів та етику цитувань несуть автори.

Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова

уподобання туриста, запропонована модель дозволяє використовувати візуальну інформацію, що отримується з фотографій, які турист бачить під час планування поїздки, і фотографій, зроблених під час поїздки. Модель продемонструвала, що здатна краще зрозуміти туриста та може використовуватись з метою зробити точніші рекомендації щодо майбутніх подорожей. Однією з опублікованих у журналі розробок є Регіональна туристична інформаційна система, спрямована на інтеграцію всієї статистичної інформації, пов'язаної з туризмом, створена на базі статистичних досліджень, проведених в Інституті туристичних досліджень Іспанії [2 с. 16].

Отже, тенденція до зростання та розвиток мобільних додатків для туристів та туристичних організацій зумовлена поширенням мобільних пристроїв та зручністю їх використання під час подорожі.

Список використаних джерел:

1. Tourgune. Journal of Tourism and Human Mobility. – Access mode: <http://journal.tourgune.org/>
2. Артеменко О. Інформаційні системи, мережі та технології / В. Пасічник, В. Єгорова. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2015.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В МАЛИХ ІСТОРИЧНИХ МІСТАХ

Столбова А. С.

магістр, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Малі історичні міста сьогодні здебільшого відносяться до проблемних міських поселень нашої країни. На відміну від великих міст з розвинутою економікою та інфраструктурою, потужними фінансовими та інформаційними потоками малі міста здебільшого не вписалися в ринкові відносини і виявилися значною мірою забутими. Кожне мале історичне місто – це окрема сторінка історії України, їх багата історико-архітектурна та культурна спадщина [4, с. 102], а також сприятливі природні та кліматичні ресурси є передумовами для розвитку історико-культурного туризму. Таким чином, малі історичні міста – це група поселень, що знаходиться в особливому соціально-економічному становищі та вимагає спеціального підходу при розробці стратегії їх подальшого розвитку.

Малі міста – найчисленніша група міських поселень у світі, які відіграють важливу роль в територіальній організації суспільства. Специфіка малого міста в тому, що воно «мале». Дане визначення має на увазі, перш за все, чисельність мешканців і незначну площу, зайняту містом. Встановлено, що до категорії «мале місто» відносяться населені пункти з кількістю мешканців від 12 до 50 тис. [3].

В умовах формування української держави туризм, зокрема його розвиток в малих історичних містах, стає ефективним засобом раціонального використання вільного часу, проведення змістовного духовно збагаченого дозвілля, вивчення історії рідного краю, залучення молоді до пізнання історико-культурної спадщини.

Для розвитку малих міст з цінною історико-культурною спадщиною туризм повинен стати одним з пріоритетних напрямів. Критеріями сприятливості малих міст для розвитку туризму є наявність в них об'єктів, що відповідають наступним вимогам:

- унікальність, оригінальність, відсутність аналогів в інших регіонах;
- широка популярність;
- пізнавальна цінність, зв'язок з важливими історичними подіями, видатними особистостями світової історії;
- висока художня цінність самого об'єкта і його оточення;
- збереження і підготовленість до показу;
- зручність і доступність розташування [1, с.54].

Прикладом, яке відповідає даним критеріям є місто Умань. Умань – невелике, проте надзвичайно затишне місто у самому центрі України, яке має надзвичайно багату історико-архітектурну спадщину. Три пам'ятки міста відносяться до пам'яток національного значення: Національний дендрологічний парк «Софіївка» (1896 р.), Торгові ряди (1780 р.) архітектора Тепінгера, костюл Успіння Богородиці (1826 р.), 34 – до пам'яток місцевого значення.

Умань – місто обласного підпорядкування з розвиненими промисловими, науково-освітніми, соціально-культурними, адміністративними та туристичними функціями. Крім того, Умань розвивається як фестивальне місто в якому організуються як фестивалі, так і культурно-мистецькі заходи. Місто є місцем масового паломництва правовірних євреїв хасидського напрямку [2, с.150].

Аналіз стану та перспектив розвитку туризму та рекреації в малих історичних містах дозволив знайти проблеми, які перешкоджають розвитку у них туристично-рекреаційної сфери. До таких проблем можна віднести:

- незадовільний стан загальної інфраструктури;
- недостатній рівень розвитку комунікаційної інфраструктури;
- проблема кадрового забезпечення туристично-рекреаційної сфери як на рівні органів місцевого самоврядування, так і на рівні бізнес структур;
- проблеми збереження та утримання в належному стані культурно-історичних об'єктів, які становлять туристичну цінність;
- низький рівень ресторанно-готельного сервісу.

Перетворення малих історичних міст в сучасні туристичні центри є складним комплексним завданням, яке можна розв'язати тільки спільними зусиллями територіальної громади та держави. Тільки при такій співпраці можливі позитивні зміни для міста. Для подальшого розвитку туризму в малих історичних містах України важливим є впровадження таких заходів:

- створення готельної, транспортної та сервісної інфраструктури;
- розширення інформаційної мережі для малих міст на базі Інтернет для полегшення пошуку інформації;
- розвиток місцевих інститутів підтримки туризму;
- пошук та залучення зовнішніх та внутрішніх ресурсів;
- захист загальних інтересів малих історичних міст;
- об'єднання зусиль стратегічних партнерів – держава, місцеве самоврядування та бізнес [1, с.55].

Отже, для розвитку туризму в малих історичних містах потрібно виконати багато важливих завдань щоб сформувати мережу унікальних культурно-історичних і природних територій як нової туристської мережі. Адже, саме малі історичні міста у своїй сукупності становлять той туристичний потенціал, який при належному використанні може дати позитивний і економічний, і культурний ефект вже в найближчому майбутньому.

Список джерел:

1. Діденко К. Д. Роль історичних міст України в розвитку внутрішнього туризму / К. Д. Діденко // Український географічний журнал. – 2014. – № 3. – С. 52-56.
2. Кирилюк І. М. Актуальні проблеми паломництва хасидів до міста Умані / І. М. Кирилюк // Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 20-21 берез., 2019 р. / М-во освіти і науки України; Київ. ун-т культури, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2019. – С.150-153.